

Roll No. ....

Total Pages : 03

LMDQ/M-24

7599

ADHUNIKAKAVYAM GITIKAVYAM CHA

P-XX/SKT-SC-405-D

Group-D

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

नोट : सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।

1. निम्नलिखितानां संक्षिप्तोत्तराणि लिखतः— 4×4=16

- (क) रूपकं किं भवति ? तस्य भेदान् वर्णयत् ।
- (ख) कर्णाभिजात्यनाटकस्य पंचमांकस्य सारं लिखित ।
- (ग) दुर्योधनस्य चरित्रं चित्रयत ।
- (घ) कर्णस्य दानशीलतां वर्णयत ।

2. काव्यसौष्टनिर्देशपूर्वकं श्लोकद्वयं व्याख्यायताम्— 2×8=16

- (क) लोकशक्ति-स्वरूपे हे जनत्राण-परायणे ।
मातस्त्वमेव शरणं भारतस्यास्य रक्षणे ॥
- (ख) राधा स्नेहमयी माता देवरूपश्च मे पिता ।
हीनास्ते यैश्च लोको जाति-वर्णैर्विभाजितः ॥
- (ग) अनाहूतः प्रविश्यात्र समारोहे नृपोचिते ।
मामाह्वयन् न जल्पाको लज्जसेऽसभ्यभाषणे ॥

3. सूक्तिद्वयं सप्रसङ्गं व्याख्येयम्— 2×8=16

(क) कथं लोके भवेत् पूज्या वरसंस्कार-वञ्जिता ।

(ख) सरल सुप्तिमिव स्मर विस्मरः ।

(ग) समैरेव च द्वन्द्वं विधेयम् ।

4. कर्णाभिजात्ये नाटके कर्णोक्तिषु प्रतीयमानं कर्णस्य चारित्र्यं
विवेचयत । 16

अथवा

नाट्यशास्त्रदृशा कर्णाभिजात्यं नाटकं समालोचयत् ।

5. संस्कृतमाध्यमेन पद्यद्वयं सप्रसङ्गं व्याख्यायताम्— 2×8=16

(क) पत्रश्यामा दिनकरहयस्पर्धिनो यत्र वाहाः

शैलोदग्रास्त्वमिव करिणो, दृष्टिमन्तः प्रभेदात् ।

योधाग्रव्यः प्रतिदशमुखं संयुगे तस्थिवांसः

प्रत्यादिष्टाभरणरुचयश्चन्द्रहास व्रणाङ्कैः ॥

(ख) तस्याः किञ्चित्करधृतमिव प्राप्तवानीरशाखं

हत्वा नीलं सलिलवसनं मुक्तरोधोनितम्बम् ।

प्रस्थानं ते कथमपि सखे लम्बमानस्य भावि

ज्ञातास्वादो विवृजघनां को विहातुं समर्थः ॥

(ग) हित्वा हालामभिमतरसां रेवतीलोचनाङ्गाम्
बन्धुप्रीत्या समरविमुखो लाङ्गली याः सिषेवे ।
कृत्वा तासामधिगमपां सौम्य सारस्वतीना—
मन्तः शुद्धस्त्वमपि भविता वर्णमात्रेण कृष्णः ॥